

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Pastoralrådet

Akersveien 5
N-0177 Oslo
Telefon: (+47) 23 21 95 00

Referat fra vårmøte i PRO 8.-9. mars 2014.

Formalia

Sak 1: Velkomst ved pastoralrådets ordfører.

Ordføreren ønsket alle velkommen, og alle kvinner til lykke med dagen den 8. mars.

Sak 2: Navneopprop

Tilstede:

Biskop Bernt I. Eidsvig
Dag Albert Bårnes, Mariakirken Asker og Bærum/Ordstyrer i AU
Nikoline Myklevik, Mariakirken Lillehammer/AU
P. Andreas Rupprecht, presterådet/AU
Heidi Øyma, OKB/AU
Maria J. Sammut, sekretær

Elin Berge, St. Teresia, Hønefoss
Ewa Bivand, St. Paul, Bergen
Ruth Bjørneseth, St. Franciskus, Arendal
Kajetan Bocek, NUK
P. Pål Bratbak, prestene
Sr. Marit Brinkman, Ordensfolk
Per Erling Daae, St. Torfinn, Hamar
Marcin Andrzej Fojcik, nasjonalgruppe
Laila Frøyset, Mariakirken, Askim
Petros Gebregziabher, nasjonalgruppe
Leonie Leonen Gelacio, nasjonalgruppe
Elisabeth Golding, NKKF
Hilde Råstad O'Hanlon, St. Olav, Tønsberg
Aldona Ramuté Hansen, St. Johannes Døperen, Sandefjord
Tore Heidenreich, St. Ansgar, Kristiansand
Arthur Haakonsen, St. Hallvard, Oslo
Hans Kristian Jakobsen, St. Svithun, Stavanger
Anne Grethe Leguina, Sta. Birgitta, Fredrikstad
P. Khiem Duc Nguyen, prestene
Sr. Lucia Nguyen, ordensfolk
Kåre Odland, St. Peter, Halden
Ingrid Elisabeth Paluska, St. Johannes, Oslo
Roxicca Thirumeny, nasjonalgruppe
Anne Sofie Torp, St. Olav, Oslo
Trong Dinh Tran, St. Joseph, Haugesund
Susanna Welfler, Vår Frue, Porsgrunn

Sak 3: Valg av møteledelse, møtesekretær, tellekorps, protokollunderskrivere og redaksjonskomité

Møteleder: Dag Albert Bårnes

Møtesekretær: Maria J. Sammut

Tellekorps: Anne Grete Leguina, Tore Heidenreich

Protokollunderskrivere: Arthur Haakonsen og Anne Sofie Torp

Redaksjonskomité: Heidi Øyma og p. Pål Bratbak

Sak 4: Godkjenning av innkallelse

Godkjent uten innsigelser

Sak 5: Godkjenning av dagsorden

Godkjent uten innsigelser

Frist for melding av eventuelt-saker er før middag lørdag kveld. Eventuelsaker meldes skriftlig til møteleder eller møtesekretær.

Det ble ved møtets begynnelse informert om at dette vårmøtet er sittende PROs siste møte. Det skal derfor i løpet av møtet utnevnes en valgkomité som har som oppgave å finne kandidater som ønsker å stille til valg i AU.

Sak 6: Siden sist

Heidi Øyma informerte om at retningslinjene for innvandrersjelesorgen blir ferdige den 19. mars. Disse oversettes til flere språk. Retningslinjer for katekese oppdateres for tiden, og disse vil også komme på flere språk. Det samme gjelder Beredkapsplanen for seksuelle krenkelser og overgrep og Pastoral handlingsplan for OKB.

Sak 7: Biskopen orienterer

Vi har passert 153 000 katolikker i hele landet. Listene leveres til staten 1. april. Staten trekker alltid fra pga dobbeltregistreringer. Av de som er registrert med personnummer er 48 % født i Polen. Av dem som har d-nummer (vi får ingen midler for disse), er ca halvparten født i Polen. Her er det også en høy andel litauere. Hver katolikk betyr for oss ca 850 kroner i inntekt, så vår omsetning vil gå over 100 millioner kroner i 2014. Mer vil tas ut til byggefondet pga økt behov for oppussing og bygging. Det er ca 9 millioner kroner i året som settes der, i tillegg til midler fra Bonifatiuswerk og Diasporakommisariat. Vi har en bygningspassiva på ca. 1,5 milliarder kroner.

OKB håper på å kunne overta en kirke til i Oslo per 1. januar. Dette er Oslo nord-vest – Bakkehaugen kirke. Vestre del av Oslo har ikke noe eget sogn. Mange går i Dominikus, men de ønsker ikke å bli et sogn. Bakkehaugen ligger midt mellom universitetet og Sogn, og er i nærhet til T-bane og buss.

Overtagelse av St. Johannes har vært svært positivt. Den har over 2000 messebesøk hver søndag. Folk er svært generøse til å gi gaver. Dette er en kirke folk kommer til fra nabolaget, og dette er ikke vanlig i våre kirker.

Vi har hatt to ordinasjoner: Egil Mogstad i Trondheim og Eystein Freuchen i Oslo. Begge er tidligere prester i Den norske kirke. Mogstad er kapellan i St. Olav menighet i Trondheim, og Freuchen er kapellan i Mariakirken på Stabekk. Øystein Lund ordineres den 1. mai. Prestestudent Tao blir diakonviet 23. august i år, og det vil finne sted i St. Olav i Oslo

Det kommer flere prester til innvandrersjelesorgen. Neste uke skal biskopen til Tarnów i Polen for å forhandle om flere prester derfra. Vi har fått en eritreisk prest, p. Teklehaimanot Asfaha (p. Tekle). Dette er positivt da vi har en hurtig voksende eritreisk gruppe grunnet uroligheter i Eritrea. Vi får også en burmesisk prest da dette er en svært voksende gruppe, særlig i Froland. Det kommer også en spansk-talende prest til, og muligens en filippiner.

Biskopen var i liturgikommisjonen i Roma i februar, da vi nærmer oss slutten av vårt opplag av altermissaler. Det vi har er fra 1982, og det har kommet nye fester og små tilføyelser, f.eks. er St. Josef nå lagt til alle de eukaristiske bønner. Vi trenger ikke å få alt godkjent på nytt da det som er godkjent fremdeles vil gjelde. Det er kun det nye som bør godkjennes, og det betyr at vi kan håpe på å få et nytt opplag i tide. Det nynorske missalet er til behandling med tanke på godkjenning. Dåpsritualet er nesten ferdig og vil etter høstmøtet i bispekonferansen gå til Roma for godkjenning.

Vi har valfart til Rouen i forbindelse med festen for Den hellige Olavs dåp i oktober i år. Dette gjøres i samarbeid med Den norske kirke i Trondheim.

Personalhåndboken er til godkjenning hos biskopen nå. Dette er en personhåndbok med HMS-plan for ansatte i OKB i Akersveien i Oslo.

Einar Nelson går av med pensjon den 30. juni, og vi forsøker å redefinere den stillingen han har hatt og få noen inn der.

P. Pawel har fått studiepermisjon i ett år av sin provinsial.

Bispedømmet har ansatt en ny ingeniør i bygningsavdelingen. Hun begynner om en måneds tid. Avdelingen tjener inn godt takket være gode forhandlingsegenskaper hos avdelingens leder Hai-Nam Vy.

Biskopen anbefaler menighetene å legge regnskapet sitt til OKB.

Vi har en gruppe skribenter som opplæres til å delta i offentlig ordskifte.

Vi har ledertreningsopplegg for unge katolikker, og dette lover svært godt. Dette ser vi på som en investering for Kirken.

Rettsvikaren, Msgr. Brown, døde i begynnelsen av februar. Han sto for en reorganisering av tribunalet, og det er nå svært velfungerende uten back-logs, noe som er imponerende. Vi arbeider med å få en ny mann, og regner med å ha ham på plass innen få dager eller uker. Han kommer ikke til å bo i Oslo, men kommer fire ganger i året.

Vi kjører kurs for innvandrede prester, og dette er svært viktig. De må bl.a. inspireres til å lære norsk og kjenne til det norske samfunn. Vi organiserer også sogneprestkurs for å sette sogneprestene i stand til å drive menigheten sin på en profesjonell måte. Alle sogneprester er innkalt, og biskopen har forventninger til dette og gleder seg til det.

Sak 8: Innledning av Biskopen

Situasjonen i den vestlige verden er utfordrende for et tradisjonelt syn på verden. Dette gjelder spørsmålene om livets begynnelse og livets slutt, slik vi også ser i pågående debatt. Det er også utfordrende å forsvare tradisjonelt katolsk syn på prevensjon. Ekteskapet er i den vestlige verden

i ferd med å bli en korttidskontrakt. Svært mange har innstillingen at ekteskapet varer så lenge de føler det er riktig.

Fra vår side er det viktig å ha familieår siden vi ønsker å sette dette på dagsorden. Det er viktig at vi ikke legger opp til at den kløften som finns mellom Kirkens tradisjonelle lære og måten samfunnet tenker om familien på, blir for stor.

Sak 8 fortsetter: Presentasjon av spørreundersøkelsen om familien – Maria J. Sammut
Se vedlagte power-point-presentasjon.

Sak 8 fortsetter: «Sjelesørgeriske utfordringer og pastoral omsorg for familier i Norge i dag» - Sr. Hildegard Koch, OP.

Takker for invitasjonen og understreker at det er første gang hun er på Mariaholm. Viser frem en karikatur av pave Frans som sitter lyttende i kirkebenken, og en mengde mennesker som snakker fra prekestolen.

Snakker fra 46 års erfaring fra pastoralt arbeid i møte med familier, unge mennesker i prostitusjon, rusavhengige, kriminelle, fengslede.

Jeg vil i dag snakke både om Kirken og familien.

Kirken – et åndelig hjem: I vår tid har Kirken en ambivalent stilling

- Individualisering av troen
- Kirken er en forvalter av troen som man bruker etter behov – den har ellers lite med våre liv å gjøre
- På den annen side: aldri har det før vært så mange kristne på verdensbasis, aldri før har det vært så stor åndelig aktivitet
 - o 2 milliarder 280 tusen kristne (32 % av verdens befolkning, 23 % muslimer)

Familien er også et åndelig hjem

- samfunnets grunncelle
- vi kan kun bygge landet ved hjelp av kjernefamilien – mor, far og barn
 - o vi kan ikke vike fra det
- Bibelen er også svært tydelig på at ekteskapet er en av Guds grunnleggende ordninger for menneskelivet, og Kirken har ikke mandat til å endre dette
- Kjønnslivet er ikke en sosial konstruksjon, men biologisk forutsetning
- Kjernefamilien er vesensforskjellig fra alle andre relasjoner
- Staten fremmer en ny ideologi som sier at kjønnsforskjeller uten betydning, biologisk slektskap er irrelevant og at mor eller far kan byttes ut
 - o Dette kan Kirken ikke støtte selv om man prøver å tvinge det frem
- Norge, som Europa, er kulturelt, åndelig og moralsk i oppløsning siden alt er tilrettelagt for at vi skal være best på det som kalles likestilling
 - o Egentlig er dette en «gender-revolusjon» som vil få store og alvorlige konsekvenser for fremtiden
 - o Dette er ikke det samme som likestilling mellom mann og kvinne
 - o Det er problematisk at dette ikke diskuteres i Storting eller media
- Familien i kristen forstand er Kirkens grunncelle, og det beste miljø for å vise trygghet, hvor troen grunnlegges, hvor man kan erfare at Gud sier til meg «det er godt at du er til»
 - o Det handler om relasjon
- Ekteskapspakten speiler Kristi forhold til Kirken
- Familien er også et åndelig hjem

- Jeg ønsker å bevisstgjøre dere på at Kirken er et ursakrament, en realitet hvor vi lever en relasjon til Kristus og andre troende
 - I Kirken er grunntanken å gi omsorg for hverandre i et elskende fellesskap
 - Dette skal bygge opp Kirken – Kirken er på et vis en byggeplass
 - Vi har i Kirken hatt for mye kollektivism, men i dag er det for mye individualisme
- Kirken som stor institusjon har vært for institusjonalisert
- I begynnelsen var det en huskirke der de kristne feiret eukaristi i hjemmene
 - Forkynte Kristus i ord og gjerning
 - De første kristne ble kritisert
- Men de første kristne kranglet også
 - «Jeg holder med Paulus», «Jeg med Apollo», «Jeg med Kefas»
 - Når man mistet Kristus av sikte, kom man skjevt ut
 - Paulus forsøkte å finne ut hvordan man kunne finne ut det forenende, det som danner enhet i mangfold
 - Dette er en av våre største utfordringer den dag i dag.
 - Jfr. bildet av Kirken som Kristi legeme; ekklesia
 - Gresk: en forsamling av borgere som roper ut (= den lovgivende forsamling)
 - Paulus bruker bildet om de som ble kalt sammen og danner Kirkefamilien
 - Den kristne familie utgjør kjernen av det kristne fellesskap (jfr. KKK)
 - KKK om foreldrene
- Utfordringen for familien er pastoral
- Det er viktig å gi katekese til foreldre
 - Mange foreldre er selv underernært på troen, men de ønsker å bære frem barna til dåpen
- Det er viktig å ikke glemme fedrene når man skal lære barna troen
- Nådegavene er ikke egenskaper
- Det er viktig å ikke ekskludere noen
- Alle har behov for noe mer – vi er avhengige av hverandre og gir hverandre mye
- Som sjelesørger er jeg ofte langt borte fra Kirkens idealer
 - Vi må ikke glemme menneskene som ikke har funnet frem enda, eller som har falt fra
 - Det er vår oppgave å møte alle med Jesu barmhjertighet
 - Pave Benedikt XVI sa at man ikke skal glemme Guds barmhjertighet
 - Gud tåler våre synder
- De forskjellige lemmer har forskjellige nådegaver og forskjellige tjenester
 - Embede står ikke i motsetninger til nådegaver
 - Embetsmannen kan også være karismatisk
- Troens frihet og mangfold finnes der hvor menneskene er modne for samspill
- Det er i tospannet Peter og Paulus Kirken bringes videre
 - Det er trist å høre når vi henger oss opp i konkurransen; vi må se oss selv og hverandre som kompletterende.
- Pauli visjon var ikke å skape total likhet, og autoritet handlet for ham ikke om makt
 - Paulus så seg som en tjener for å bygge opp Kirken – det gjelder oss
 - Paulus krever ikke autoritet som apostel, men i kraft av Kristi budskap
- Det er ikke bare en tett forbindelse lemmene mellom, men om Kristi eget legeme
 - Trer frem i delingen av det ene brød; og her er Kristus forenet med alle, og vi er også forenet med alle og med Kristus
 - Kirkens identitet ligger i dens likhet med Kristus

- Vatikan II har gjennom sine reformer vekket håp og forventninger til Kirkens fremtid
 - Nå henvender Kirken seg ikke bare til sine barn, men til alle mennesker av god vilje, til hele verden
 - Konsilet stiller seg overfor hele menneskeheten med alt som angår dem
 - Vi lever i et spenningsfelt mellom fullendelsen og fortapelsen
 - Hildegard av Bingen: vårt liv er som en bue. Strammer man for mye, knekker den; strammer vi for lite, flyr ikke pilen
 - Vi skal ikke overspenne oss, og heller ikke være for late
 - Augustin: å bli voksen vil også si å være i stand til å bære egne synder
- Vi må styrke familieinstitusjoner, barna og ungdommen
 - Ungdommen er flinke
- Vi må også kjempe for menneskets rett til liv i alle dets stadier
- Viste til intervju med sr. Anne Lise i Dagsrevyen
- Sjelesørgeriske utfordringer
 - Begrepet sjelesorg har endret seg siden menneskets rolle er endret
 - Før konsilet var det «cura animarum»
 - Under Vat II ble pastoral definert som hele Kirkens sendelse i solidaritet med alle mennesker av i dag
 - Dette er en felles oppgave for hele Guds folk hvor alle skal tjene saken
 - Det handler om å følge enkeltmenneskers vandring, særlig deres konkrete problemstillinger fra dag til dag
 - Dette var god praksis hos de gamle ørkenfedrene og klostertradisjonen
 - Dette har sin grunn i helbredelsens nådegave; det åndelige barmhjertighetsverk
 - Vi må handle som brødre og søstre med alle mennesker, uavhengig av deres bakgrunn
 - Kirken fordømmer enhver diskriminering som skjer pga av avstamning, hudfarge, sosiale kår eller religion
 - Forskjellene består imidlertid, og dette betyr at vi ikke kan formidle troen på samme språk og med de samme bilder
 - Kirken er satt sammen av syndige og skrøpelige mennesker
 - Man får svar på spørsmål man ikke har stilt
 - Vi glemmer oss lett bak dogmatiske formuleringer
 - Fokus på moral og seksualitet har vært alt for dominerende
 - Moses hadde to steintavler, og vi må fokusere mer på det første budet (øverst på første tavle), ikke på det sjettede budet (øverst på andre tavle)
 - Jeg undrer meg over hvor mye skamfølelse og angst det er i Norge
 - Vi må snakke et språk som folk forstår, og ikke være redd seksualitet
 - Det er ikke for mye sex
 - Det er vondt å høre om unge ektepar som ikke lever sammen seksuelt
 - Det er mange grunner til dette: man har blitt fremmede for hverandre
 - Pornografi har blitt ødeleggende
 - Det er viktig å kultivere forkynnelsen av seksualitet
 - Omfanget av skandalene i Kirken gjorde oss ikke særlig troverdige
 - Vi har behov for permanent rensning
 - Kirken er alltid underveis i bot og fornyelse
 - Dette gjelder også familien som huskirke og den lokale menighet
 - Kirken skal ikke tilpasse seg verden, men den må gjøre sitt budskap forståelig
 - Kirken er et tegn og et verktøy for foreningen med Gud og alle mennesker

- Kirken er ikke først og fremst en institusjon, men et mysterium som virker til menneskets frelse
- Kirken skal ikke bare være stemningsleverandør, men si at den har noe å by på
 - Kirken har en stor erfaring
 - De vestlige land lider under meningsløshet og eksistensielt vakuum, mens de fattige land lider under materiell fattigdom
 - Moder Teresa: kunstig abort er krig mot barna. Et samfunn som tillater fosterdrap er fattigere enn et samfunn som er materielt fattig.

Sak 8 fortsetter: «Ett hjerte og én sjel» Sr. Hildegard Koch, OP.

- Samstemthet er forutsetningen for enhet og fred
- Det er viktig at vi føler oss inderlig forbundet med paven, biskopen og alle i menigheten
- Det er ikke viktig å være enig i alle spørsmål, men i det vesentlige
- Det er ting i familier som er skjulte for alle, slik det er noe som er skjult i mitt liv med Gud
 - Samtidig inkluderer også hvert enkelt møte med Gud et helt fellesskap – ekklesia
- Slik vi trenger det familiære fellesskap, trenger vi også det kirkelige fellesskap, for å være med Gud
 - Communio, fellesskap, utveksling av liv
- Vi er bare én Kirke i kjærligheten
 - Gud selv er én og treenig
- Ingen tror på Gud siden man har bevis på Guds eksistens, men siden vi har erfart Guds virkelighet i meg
 - Gud er ikke statisk, men alltid i bevegelse i meg
 - Dette er også riktig i dem som sliter
- Det er viktig at vi har en menighet hvor vi tør å dele det dypeste, ikke bare det ytre
 - Vi må snakke om det som er det dypeste i oss og i troen
- Vi må låne Herren våre hender, føtter, munn og hele vårt liv
 - Bare slik kan vi vise pastoral omsorg, diakoni
 - Forsvinne må også de hindringer som forhindrer den evige fødsel av Jesus i oss
 - Vi er mest i veien for oss selv og for ham
 - Vi må tømme oss selv av alt det uvesentlige og tilfeldige; ingen kan være helt frie fra disse, men vi må ikke bli helt oppslukt av dem heller
 - Ved å gi oss slik til Kristus, vil vi kunne si med Kristus «Det er ikke lenger jeg som lever, men Kristus som lever i meg»
 - Dette skjer i dyp stillhet som gjør at vi kan gjøres nærværende også for våre brødre og søstre og deres behov
 - Kirkens kvalitet er avhengig av min egen kvalitet
 - Jfr Thereses «Midt i Kirken vil jeg være kjærlighet»
 - Vi kan ikke forandre andre, men ved å la oss forvandle selv av Kristus, gjør vi en kjærlighetsgjerning for Kirken
 - Det ufattelige onde som har skjedd i overgrepene i Kirken, må vi gripe til det eneste våpen som bekjemper ondskaper, nemlig det gode
 - Her må alle mennesker av god vilje stå sammen
 - Alt som skaper tvil og uro er av det onde
 - Kirken må ta et kritisk oppgjør med seg selv
 - Utdanning av presteskap og kirkelig tjeneste

- Ikke nok at kandidatene er godt egnet til studium og liturgi, men mennesker som har gått veien fra ungdommelig søken etter seksualitet til voksen kjærlighet
- Vi trenger mennesker som ikke trenger kontroll og dominans, men som er disponible
- Alle må vi øve oss i kyskhetens dyd
 - Selvbeherskelse – å avstå fra noe – er viktig å lære fra barnsben av
 - Det å tjene, å være integrert, er viktig
- Det kristne menneskebildet av mennesket som kropp og sjel er viktig
 - Jeg skal si ja til min kropp, min seksualitet, og huske på at jeg er Guds tempel hvor DHÅ skal finne glede å bo. Det er i DHÅs frihet vi finner styrke til kyskhet
 - Bare med denne innstillingen kan jeg leve uten å ønske å dominere den andre
 - Å lære de unge om kyskhet handler om å lære dem om å sette fornuftige grenser
 - Et begrunnet nei skal forbli et nei, og et begrunnet ja skal forbli et ja
 - Slik skaper vi trygghet
 - Kyskhet kan man ikke kreve av andre, men det kan man velge i frihet
 - Man skal ikke kreve av unge at de skal avlegge løfte om kyskhet, for det er en dyd som leter etter det rette mål – discretio – og som sier nei til de illusoriske goder. Den har kjærligheten som mål
 - Hvis vi hjemme i familiene ikke gir de unge trygghet og kjærlighet, går de andre steder og leter etter den
 - Kjærligheten går alltid tilbake til sitt opphav
 - Troende mennesker kan ikke leve i overensstemmelse med Gud uten å være integrerte
 - Noen mennesker eksperimenterer med seksuelle leker
 - Dette er å skille mellom ånd og kropp
- Augustin sier: «Elsk og gjør som du vil»
 - Diligere: fra å velge
 - Å elske handler om å velge
- Det finnes tilgivelse for dem som ikke strekker til
 - Når vi bekjenner våre synder, er Gud tilgivende
 - Gud er ikke så interessert i våre daglige synder, ei heller våre dyder
 - Gud er interessert i oss som de vi er
 - Vi må vise til alle mennesker at Gud elsker dem som de er
- Den annen omvendelse er en stadig oppgave for oss alle
 - Forsoning springer ut fra det knuste hjerte,
 - Bot bindes ofte opp til tilgivelsen, men det finnes ingen snarvei til helbredelse og tilgivelse
 - Å få tilgivelse er ikke et krav, men en fri gave på slutten av helbredelsesprosessen
 - Vi må slutte med å bagatellisere de skader som er voldt andre
 - Bot handler om å bære ansvar for andre livet ut
 - Alle blir på en eller annen måte til offer

- Anger fører til skriftemålet
- Gi aldri opp deg selv eller et annet menneske
 - o Den sjel som ser sitt ansvar, som aksepterer konsekvensene av egne og andres ondskap, hans blikk åpnes gradvis for Guds lys
 - o Viljen stemmes mer og mer i samklang med Guds rettferd
 - o Da dette er alvorlig, må vi stille krav til våre medarbeidere, særlig i Kirkens pastorale arbeid
- Vi oppfordres til å utvikle oss livet ut
 - o *formation permanente*
 - Hjertets dannelse
- Man må la seg lede av Den Hellige Ånd
 - o Den Hellige Ånd må få mer plass, også i vårt daglige liv
 - o Ånden leder Kirken, og det er Guds ansvar at det går bra
- Som enhver annen organisasjon er Kirken avhengig av lojale medarbeidere som alltid søker nye veier siden de gamles svare ikke svarer på de nyes spørsmål
- Kirken trenger omhu, mot, innsats, kompetanse
- Det er en viktig del av den pastorale omsorgen at de ansvarlige legger til rette for en kontinuerlig utdanning og dannelse
 - o Prester, diakoner, kateketer
 - o Biskopene som klarer å rekruttere legfolk som er profesjonelle til tjenester i Kirken, klarer bedre å snakke med verden i dag
- Legfolket må utdannes til samtale med troende og ikke-troende
- St. Dominikus grunnla ordenen da han i en samtale erkjente behovet for en orden som fokuserte på forkynnelse og dialog med mennesker
- I debatten om abort i dag snakker vi om fosterreduksjon
 - o I virkeligheten velger man bort liv
 - o Bankran er fortsatt bankran, ikke omplassering av midler
 - o Sylfest Lomheim understreker at språket aldri er nøytralt
 - Man bruker ord man selv velger; det er bare en celleklump
- Vi må lytte med hjertet og være vennlige, være tilstede i andres nød
 - o Vi har en eneste dommer – Jesus
- Å være Kristi medarbeider i PRO på denne måten, betyr å være med på å jobbe for menneskenes frelse
 - o Vi må derfor ikke skille mellom det profane og det religiøse liv
- «Fremtidens kristne er en mystiker eller ingen kristen overhode»
 - o «Fremtidens kristen er en realistisk mystiker»
- Når Kirken sier at den høyeste dommer etter Gud er menneskets samvittighet, tenker den på en dannet samvittighet
- Nå har sekulariseringen overtatt, og religionen er blitt en privatsak
 - o Evangelisering betyr også å lære av verden, samtidig som det betyr å lære til verden
 - o Det som bekymrer meg er den voksende gender-revolusjonen
- Når Kirken beskriver sitt syn på ekteskap og seksualitet, strider dette mot det rådende politiske som sier at alle har rett til å bestemme sin seksualitet, uavhengig av hvordan han eller hun er født
 - o Dette er uforenlig med Kirkens syn
- Vatikanet presses til å forandre sitt standpunkt på hva familien er
 - o Paven beordrestil å implementere alt FN sier om barns rettigheter
 - o Komiteen krever også at Kirken reviderer kirkeretten og gjør det obligatorisk å rapportere alle overgrep til politiske myndigheter

- Kirken må møte fremtiden uten angst, fremme affektiv modenhet hos prestekandidatene sine
- Det er en ny tone i møte med Kirken, av og til med rette
 - o Det er for eksempel ikke riktig å rise sine barn, slik det står i Bibelen
- «Dersom noen vil tjene meg, må følge meg»
 - o Den som er en sann Kristi tjener, er ikke bare en som snakker, men som lever
- Vi står i fare for ikke å se det nye Gud kommer med («hos oss var det alltid slik»)
 - o Ved å bare stå bi ved det som alltid var, kommer vi ikke nærmere Gud, men fjerner oss bort fra Gud
 - o En Gud du har diktet opp og skapt i ditt eget bilde
- Kristi kjærlighet driver oss til å bære frukt i hundrefoll
- Vi skal følge Guds bud, ikke pga. budenes «du skal» og «du må», men siden vi vil være med og gjøres lik Kristus
 - o Dette krever innsats av hele vår person, og handler ikke om følelser
 - o I møte med fristelser og mørke, går våre gode forsett ofte fløyten
 - Vi må stå i stormen og der si at vi ønsker å følge Herren og be ham om hjelp til det

Sak 8 fortsetter: Gruppearbeid – oppsummering i plenum

- Gruppe 1:
- 1: Katekesemesse en gang i måneden. La barn delta i deler av høymessen på søndag. Bønnebok og salmebok for barn. Sosiale tiltak, f.eks. familiedag i menigheten
 - 2: Åpen barnehage, formiddagsmesse med kirkekaffe for de som er hjemme med barn, stille menighetslokalet til dispensasjon for babysang.
 - 3: Bruke enkelt språk i prekenen slik at folk kan kjenne seg igjen, kommunisere med andre på en enkel måte, katekese overfor barn er veldig viktig og må samholdes med hverdagslivet
 - 4: Preken, liturgi, litteratur (Bibelen og annen litteratur), det flerkulturelle fellesskapet der vi lærer mye av hverandre (sang), reiser til Roma, olsokfeiring i Trondheim, internasjonal dag i menigheten
 - 5: Troen, Kirken forener oss
 - 6: Bearbeide det som er kommet inn. Kartlegge familierettede tiltak i menighetene
- Gruppe 2:
- 1: Tilbud for barn (evangelieforklaring, barnerom, bøker bak i kirken), holdningsarbeid for å få folk til å akseptere barnelyder
 - 2: Inkluderende kirkeverter, affektiv modenhet uavhengig av om folk lever etter Kirkens lære
 - 3: Forkynne evangeliet alltid – med ord om nødvendig, tilby troskurs «refresh» (mange har biter av informasjon uten å se den i sammenheng)
 - 4: Synd, skyld og skam er vi spesialister på – vi må lære å se skriftemålet som en mulighet; katolsk forum som voksenkatekese, verdensungdomsdagene, dele mer av egne erfaringer, familietradisjoner
 - 5: Alle er lemmer i Kristi legeme – gjennom troens handlinger uttrykker vi det vi har felles
 - 6: Menighetsbygging
- Gruppe 3:
- 1: Gråterom, søndagsskole, holdningskampanje som skaper en kultur der familier med små barn føler seg velkomne
 - 2: Middag rett etter jobb, barnepass med katekese for familier, barnepass for barn av enslige mødre, forbønn

- 3: Evangelisere først med handlinger, ta utgangspunkt i det man har til felles med resten av menneskeheten
- 4: Karitativt engasjement i Kirken, liturgi, katekese, fellesskap der hvor troen tas på alvor og man ikke føler man er alene om troen
- 5: Lydighet til Kirkens lære og dogmer, være åpen for at det finnes forskjeller – alle er på vei til enhet med Kristus, men vi ser ikke alltid dette

Gruppe 4: 4: Skriftlesning, Youtube (lag anbefalt liste over linker man kan/bør bruke)
 5: Eukaristien.
 6: Det er behov for mer voksenkatekese – lage film eller foredragsserie på katolsk.no som bruker enkelt språk: korte, fem-minutters innlegg (à la *Supernytt*) slik at folk uten teologisk skoloring kan forstå hva det handler om. Mye finnes på katolsk.no, men det er litt vanskelig å orientere seg i det som finnes, så det kan være nyttig å få en katalog der man enkelt kan få oversikt. Det bør være en slags «Pater prater» der man får enkle svar. Overføre søndagspreken fra ulike kirker. Hjelp prestene til å snakke om vanskelige ting, f.eks. om prevensjon og om *Humanae vitae* på en enkel måte. I familieåret kan det være nyttig å få noen prekener om familieliv. Biskopen kan skrive et hyrdebrev og oppfordre prestene til å snakke om livet. OKBs spørreundersøkelse: kan denne undersøkelsen forlenges i løpet av året? Reklamere jevnlig for katolsk.no.

Gruppe 5: Vanskelige ting rundt abort og reservasjonsrett, f.eks. hvordan kan en allmennpraktiserende lege som er imot abort gi gode råd i forbindelse med abort? Det finnes noen problemstillinger som det ikke finnes svart-hvite svar på. Man stiller 120 % krav til at folk skal stå i jobb, men glemmer lett dem som faller utenfor – disse finnes i alle menigheter.

Sak 8: Biskopen oppsummerer

Overskrift over hele Kirkens arbeid er at sakramentene skal være tilgjengelige og forståelige for så mange som mulig. Dette er vår overordnede sendelse. Nummer to er sjelesorg, og deretter følger det katekese, ungdomsarbeid osv. Samtidig er vi misjon, og i Norge tiltrekker den gode liturgien folk – ikke et liturgisk museum eller laboratorium for liturgiske eksperimenter. Liturgien må alltid tenkes igjennom. Vi må aksepteres at det katolske er en bred vei. Vi har en spennvidde som er så stor at ingen kan favne alt. Ingen kan vite alt, sette grense for alt og favne alt. Det er så mange som ønsker å være politi, og det er både usunt og farlig. Vi kan se at alle tungemål og folk er tilstede i alle våre menigheter. Hvem er det som har pinseunderet under sitt tak hver eneste søndag i hele verden, bortsett fra oss? Dette må vi formidle og glede oss over. Vi har en liturgi og en menighet for så mange, og det er svært attraktivt. Vi må ikke tenke at integrering betyr at 85 % skal integreres i 15 %. Det er en annen form for integrering, og det er den gruppen gjør med hverandre. De som kommer fra andre katolske kulturer må ikke gi avkall på det som er vesentlig for dem. Dette åpner horisonter utover og oppover. Den norske kirkes biskoper synes synd på meg siden jeg har så mange utfordringer med integrering, men de hadde heller foretrukket våre problemer enn sine egne. Dette er for oss et uorganisert gode. Det skal ikke forbli ubearbeidet, ikke ideologiseres. Det er ikke en moralsk kvalitet å være norsk, selv ikke i Norge, men det kan hjelpe for formidling av troen i samfunnet å være det.

Sak 9: Orientering fra NUK; distribusjon av NUKs medlemsblader

NUK er Kirkens barne- og ungdomsorganisasjon. Det er først og fremst en aktivitetsorganisasjon. Barne- og ungdomslag organiseres lokalt i menighetene, og NUK støtter opp under disse lokale arrangementene.

Av aktiviteter har vi sentrale arrangementer som VUD, leir (Mariaholm og andre steder i landet), vår- og høstsamling som er ledertrening for ungdom, lokallagsseminar hvor vi prøver å lære opp ungdommer til hvordan man driver lokallag, adventsaksjon, samarbeid med Caritas om en utvekslingsavtale med Honduras, tre blader for ulike aldersgrupper, arrangementer for familier. Alle våre sentrale arrangementer gjelder det at man også har en slags misjon for de som er ledere. Her skapes det fellesskap

Vi har ungdomsprest og organisasjonskonsulenter som kan besøke menigheter. Vi har nasjonal støtteordning. Som en stor nasjonal organisasjon får vi mer midler enn hvis vi bare var lokallag.

Utvekslingsavtale med Honduras i samarbeid med Caritas: Prosjektet begynner i august. Da mottar vi to ungdommer fra Honduras som skal oppleve ungdomsarbeidet i Norge og NUK. For dette trenger vi vertsfamilier, og NUK trenger hjelp til å rekruttere familier. Vi trenger fortrinnsvis familier i Oslo-området. Familiene som ønsker å hjelpe må melde seg så fort som mulig. Informasjon om dette legges ut på NUKs sider i løpet av kort tid. Spanskkunnskaper er nyttige å ha, men målet er at de skal kommunisere med NUK, så engelskkunnskaper er viktige. NUK ønsker at de skal lære seg norsk. NUK ønsker at de skal kunne bo i én familie hele tiden. NUK har fått innvilget 500 000 kroner, men NUK har ikke klart enda hvorvidt vertsfamiliene får dekket noen utgifter. De unge skal være i Norge fra august til desember. I neste omgang skal to ungdommer fra Norge reise til Honduras. NUK holder på med å lete etter delegater fra Norge som ønsker å reise dit. Dette er et tilbud for unge mellom 20 og 27 år. PRO-delegatene oppfordres til å være på utkikk etter aktuelle kandidater. De skal til Honduras fra desember 2014 til april 2015.

NUK trenger hjelp fra menighetene til å reklamere for arrangementene. Det som kommer opp nå er påskeleir for ungdom. Dette er en veldig fin måte for ungdom å bli kjent med troen sin og med andre katolske ungdommer. NUK har laget en reklamefilm for sine leire. Filmen ble vist for PRO, og delegatene anbefales å vise den i sine menigheter.

P. Khiem delte ut konvolutter til alle menighetene med informasjon til konfirmanter og andre ungdommer. Delegatene ble bedt om å dele dette ut i menigheten. Foreldre har spurt om NUK kan støtte deres barn økonomisk. Det koster 1900,- per ungdom, i tillegg kommer reise osv. NUK bruker å spørre menighetene om de kan støtte, og hjelper deretter etter evne. NUK presenterte et regnestykke for å demonstrere dette. Ungdomsarbeid blir finansiert per registrerte medlem mellom 0-25 år. Hvert medlem bringer inn kr. 300. Hvis vi tenker at det er 150 000 katolikker, vet vi at det er rundt 33 000 medlemmer som er mellom 0 og 25 år. Dersom alle hadde vært NUK-medlem ville NUK fått inn kr. 9,9 millioner. Per i dag er det ca 3000 kroner, og NUK får omtrent 1 millioner kroner fra staten. NUK ønsker å gjøre leirene billigere, men har ikke midler til å gjøre dette. Ved å øke medlemsmassen vil dette kunne være mulig. NUK ønsker hjelp til dette arbeidet. Medlemskap i NUK koster kr. 100,-, maks kr 300,- per husstand. 40 kroner går tilbake til lokallaget, så NUK sentralt beholder kr. 60,-. Dette brukes mest til bladene, som koster ganske mye. Dette betyr at NUK har lite igjen til å drive aktiviteter. NUK ønsker at bladene skal sendes til alle barn og unge, men NUK har ikke råd til dette. Kanskje kan menighetene kjøpe inn billig (kr 2,- per blad) og distribuere til alle barn og unge. Det må arbeides aktivt for å øke medlemsmassen til NUK. NUK anbefaler spesielt at det drives katekeseinnmelding, for dette koster ikke mer for foreldrene, da det allerede koster kr. 200,- per barn å gå i katekesen. Kr. 100,- av disse går til NUK.

Innspill fra salen på at det sannsynligvis er mange ungdommer som er født i Polen. Det er derfor nødvendig å jobbe aktivt mot disse.

Sak 10: Oppfølging av høstmøtet 2013: Alexander Golding

Vil gi en kort oppdatering på det som har skjedd siden sist, og det som ikke har skjedd siden sist. Norsk katolsk bispesråd ønsket å satse på Caritas, og det gjorde det mulig å ansette en innenlandskoordinator.

Rett før høstmøtet var det et jordskjelv på Filippinene, og like etter traff monstertyfonen. Dette skulle prege Caritas og Kirken svært sterkt. Våre tanker er primært med de avdøde og deres etterlate. «God is good all the time, all the time, God is good» sier man på Filippinene. Det var vanskelig å se etter katastrofene. Men selv i dette mørket skinte kjærlighetens lys gjennom tanker, gjerninger og ord. Katastrofen rammet også Den katolske kirke i Norge da vi har svært mange filippinere, så kirkene her hjemme ble rom for sorg og bønn, men også for giverglede. I menighetene ble det gjort en enorm innsats. Det var overveldende å bevitne den innsatsen som ble gjort i menighetene. Caritas ble satt på nødhjelpskartet, og man gjorde en god jobb. Vi viste at vår nærhet, både her i Norge til det filippinske miljøet, og på Filippinene har en slagkraft. Vi viste at Kirkens måte å tenke på er av verdi. Dette ble den største aksjonen i Caritas' historie. 2,5 millioner kroner ble samlet inn, og DU bevilget 22 millioner kroner til Caritas. Dette skyldes at myndighetene så at Caritas har et nettverk i Norge og på Filippinene. Vi har oppdaget at vi har slagkraft, men også at det er rom for forbedring og at mye kan gjøres for å forbedre responsen. Caritas ble med denne katastrofen noe «parkert» i noen uker. Dette er det Caritas eksisterer for, men det viser at Caritas må ha andre og bedre rutiner for det som gjøres i menighetene. Man må vite hva man gjør, hvordan man gjør det og hvorfor man gjør det. En sogneprest sa at han syntes det var synd å oppleve at menighetsmedlemmer var ute i byen med Røde Kors bøsser. Ikke siden det var dumt i seg selv, men siden det betydde at vår egen organisasjon ikke var godt nok etablert i menigheten. Det at andre gjør noe bedre er ikke en grunn for at vi ikke skal gjøre noe. Kanskje er Caritas ikke like rutinert som Røde Kors og Kirkens nødhjelp, men dette betyr ikke at vi ikke kan gjøre noe eller at vi ikke har muligheter.

På høstmøtet kom det en del innspill på hvordan man kan bygge det karitative menighetsarbeidet. Med utgangspunkt i disse innspillene har vi laget en strategi med tre hovedpunkter:

1. God påvirkning

2. Informasjon og innsamling

Her må vi bli tydelige overfor våre egne menigheter, barn og skoler. Der må vi spre kunnskap om Kirkens sosiallære og om de landene vi jobber i, urettferdige sosiale strukturer og sosiale lidelser i Norge. Vi skal være synlige i menighetene, skolene og andre steder. Lokalt engasjement skaper vilje til å gi av ens eget.

3. Lokalt diakonalt arbeid i alle menigheter

Her vil vi ha to hovedfokus fra sentralt hold.

a) Innvandrerfokus: Informasjonsformidling og norskundervisning. Her har vi kompetanse og her gjøres det allerede mye. I et informasjons- og kunnskapssamfunn som Norge i dag, er informasjon og kunnskap noe av det viktigste vi gir til innvandrere. Norskopplæring gis i mange menigheter. F.eks. har St. Olav i Oslo 7 kurs på tre forskjellige nivåer som gis til godt over 100 personer i semesteret. I neste St. Olav står det et innlegg om dette.

Når det gjelder informasjon er det ikke nødvendig med store sentere, men vi kan gjøre mye for å gjøre informasjon tilgjengelig ved å bruke kirken og menighetslokalene til å gi informasjon til innvandrere om norske forhold, regler, arbeidsliv osv. Caritas vil hjelpe menighetene med å få til lavterskeltilbud av større eller mindre dimensjoner.

Vi har de siste måneder ved hjelp av midler fra UDI sett på muligheten med å gi et tilbud om frivillig retur for mennesker som ikke har rett til å oppholde seg her. Det er et ønske hos prestene om å ha mer kunnskap om dette. Prosjektet vil fortsette frem til august, og vi skal gi informasjon til prester og andre som ønsker det, og vi vil også gi enkelt materiale som kan gis til innvandrere. Kirken vil ikke sende ut noen fra Norge, men det er viktig at Kirken, nettopp som nøytral i dette, kan gi god informasjon til dem det gjelder.

Vi har sett på muligheten for å synliggjøre Caritas mer. Presterådet har f.eks. etterlyst rutiner knyttet til innsamlinger. Dette arbeidet har begynt.

Vi har sett på muligheten til å utvikle nettsted for menighetene, men dette er et spørsmål om økonomi. Caritas håper å ha lokale sider som gir informasjon om aktiviteter som gjøres i menighetene. Dette for å synliggjøre arbeidet, og for å få flere til å engasjere seg. Det kan også fungere som en ressurside hvor man kan få idéer og forslag til tiltak.

Muligheten for å ha mer permanent tilstedeværelse av Caritas i menigheten har også vært sett på, f.eks. ved å ha en informasjonsstand stående på et godt synlig sted. Dette tenkes ikke som erstatning for, men som supplement til, personlig nærvær.

b) Godt arbeid for eldre

Caritas og Kirken skal være med å påvirke beslutningstakere nasjonalt og lokalt. Vi må tørre å heve stemmen der vi synes urett gjøres. Som innvandrekirke er det spesielt viktig at vi fokuserer på innvandringsproblematikk i Norge.

En ting jeg lovet i høst, var å kartlegge det som gjøres. Dette har jeg ikke klart å følge opp. Neste uke sendes imidlertid brev ut til alle menigheter der det bes om informasjon om personer som driver karitativt arbeid i menigheten. Skjemaer er ikke populære, men de er nyttige for å få oversikt.

Utover våren vil reiser til menighetene prioriteres. Når Alexander kommer ønsker han å snakke med de som driver sosialt arbeid, men også med menighetsråd, presten og andre som er engasjert i menighetens arbeid.

Infosenteret i Oslo hadde et regnskap på 2,5 millioner kroner. I Bergen er det billigere, men også det koster penger. Dette er en stor utfordring og krevende med tanke på søknader og rapporteringer.

Første helg i april har Caritas sitt årlige rådmøte, og 14 menigheter er per dags dato påmeldt. I år skal tema være nødhjelp. Dagrun Eriksen, første nestleder i KrF, stiller opp som hovedinnleder fredag kveld.

Sak 11: Valgkomité for nytt AU og gjennomføring av menighetsrådsvalg

Ewa Bivand og Heidi Øyma er valgkomité for nytt AU.

Forslag til nye retningslinjer for gjennomføring av valg til menighetsråd ble presentert. OKBs statutter for menighetsråd (2007) er bindende for alle. Retningslinjene som ble presentert for Pastoralsrådet er rådgivende og er dermed ikke bindende. Det ble imidlertid gjort oppmerksom på at retningslinjenes pkt. 1, som sier at valg av nytt menighetsråd skal skje i alle menigheter før 1.

juli i valgåret, er bindende for alle. Pastoralrådets medlemmer ble også anmodet til å følge retningslinjenes anbefalinger om at informasjon om valg og kandidater skal publiseres og utbres på flere språk. Det er viktig at man arbeider aktivt for å engasjere flere nasjonale grupper til å delta i menighetsrådet, slik at dette blir representativt for menighetens medlemmer. Retningslinjene er vedlagt referatet.

Sak 12: Andre saker som er meldt inn til AU

Tore Heidenreich har meldt inn en sak som angår administrative saker i menighetene. Sognepresten har det overordnede administrative ansvaret. Menighetshåndboken fra 2003 er utdatert, og trenger oppdatering. Det er svært viktig at vi har felles rutiner, at vi følger norsk lov og tar vare på våre ansatte. Er det noe PRO kan gjøre for å styrke det administrative i våre menigheter og i bispedømmet som helhet?

Kommentar: Personalhåndboken er for OKBs administrasjon, men inneværende AU har på tapetet å oppdatere menighetshåndboken. Dette skal AU ta tak i etter dette møtet.

Sak 13: Eventuelt

Ingen saker til eventuelt.

Sak 14: Evaluering av møtet

Send skriftlige evalueringer til Maria.J.Sammud@katolsk.no
AU ønsker også tilbakemeldinger på hele perioden.

Biskopens avslutning

Biskopen avsluttet med bønn.

Ordstyrers avslutning

Takker for innsatsen dette møtet og også de siste to år.

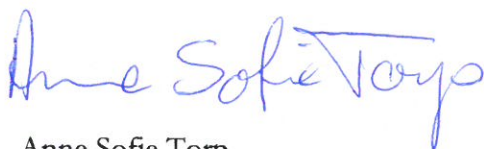
Datoer for kommende AU-møter:

Tirsdag 29. april
Onsdag 14. mai
Onsdag 10. september
Torsdag 27. november

Datoer for pastoralrådets høstmøte i 2014:

24.–26. oktober

(referat godkjent)

Anne Sofie Torp

Arthur Haakonsen

Vedlegg

Presentasjon av spørreundersøkelsen om familien
Retningslinjer for valg av menighetsråd i OKB

